

TRADUCERI ÎN ENGLEZĂ DIN MIHAI EMINESCU ȘI GRIGORE VIERU

Luiza ȘOȘU,

lector universitar,

Universitatea de Stat „Alec Russo”, Bălți, Republica Moldova

Abstract

Some translations of Mihai Eminescu and Grigore Vieru's poems are presented below.

Rezumat

Propunem mai jos variante de traducere a operelor lui Mihai Eminescu și Grigore Vieru.

Ander the aegis of the “absolute language” as Eugenio Coșeriu defined poetry, our cultural life has integrated at last both sides of the river Prut into one realm – Roumanian spirit.

It was the large commemoration (in Roumania as well as in Moldova) of our two great poets Mihai Eminescu - 160 years from his birth and Grigore Vieru - one year from his tragic death last year that contributed to the spiritual unification of the nation – an event that prophetically had been heralded in their poesy.

But it divined, too, some other vexatious problems besetting our society – debasing of mother tongue, uncontrolled desinhibition of language, total disregard for the spoken and written word. All these cause critical disbalance in our souls. G.Vieru expressed it in one of his poems as a cri de coeur to the Creator: “Why m a n bestowed with voice from Thee / And not a flower or a tree?” M. Eminescu's vehement quest for a true word is reflected in his “Second Letter”, as well as in many a poem. This being my predilection, it prompted the translation of the poems below as a humble homage to our beloved poets.

Mihai Eminescu

SE BATE MIEZUL NOPTII...

Se bate miezul nopții în clopotul de-aramă,
Și somnul, vameș vieții, nu vrea să-mi ieie
vamă.
Pe căi bătute-adeșea vrea mintea să mă
poarte,
S-asamăn între-olaltă viață și cu moarte;
Ci cumpăna gândirii-mi și azi nu se mai
schimbă,
Căci între amândouă stă neclintita limbă.

CRITICILOR MEI

Multe flori sunt, dar puține
Rod în lume o să poarte,
Toate bat la poarta vieții,
Dar se scutur multe moarte.

E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai a spune,
Înșirând cuvinte goale
Ce din coadă au să sune.

Dar când inima-ți frământă
Doruri vii și patimi multe,

THE CHIME OF MIDNIGHT BELLS...

The chime of midnight bells my soul in
vigilance does keep,
As Morpheus at life's boundary would
banish me from sleep.

The trodden path my mind takes one thing
for me to fathom –
If I could life and death discern and mingle
them together.
But the cross of my balance-thought even
shall be my Lord,

For between the two for ever stands the
unshaken pivot – Word!

TO MY CRITICS

Lots of flowers in fresh-blown but
But only few shall be bearing fruit.
To the portals of life they all throng
Yet, a lot shall not trespass its foot

This not a task of strain to rhyme
In empty words of wit that strays,
Or, else, to palaver the great
Ye, pigmy poets of nowadays

But when desires of my heart
In their flood my soul darken,
And their voices unappeased
My mind stands them all to harken -

Ș-a lor glasuri a ta minte
Stă pe toate să le-asculte,

Ca și flori în poarta vieții
Bat la porțile gândirii,
Toate cer intrare-n lume,
Cer veștmintele vorbirii.

Pentru-a tale proprii patimi,
Pentru propria-ți viață,
Unde ai judecătorii,
Ne'ndurații ochi de gheață?

Ah! atuncea ți se pare
Că pe cap îți cade cerul:
Unde vei găsi cuvântul
Ce exprimă adevărul?

Critici voi, cu flori deșerte,
Care roade n-ați adus -
E ușor a scrie versuri
Când nimic nu ai de spus.

GRIGORE VIERU

CHIPUL MAMEI

Ușoară, maica ușoară
C-ai putea să mergi călcând
Pe semințele ce zboară
Între ceruri și pământ.

În priviri cu-un fel de teamă
Fericită totuși ești -
Iarba știe cum te chemă
Steaua știe ce gândești!

LEGĂMÂNTUL

Lui Mihai Eminescu

Știu: cândva, la miez de noapte,
Ori la răsărit de Soare,
Stinge-mi-s-or ochii mie
Tot deasupra cărții Sale.

Am s-ajung atuncea, poate,
La mijlocul ei aproape.
Ci să nu închideți cartea
Ca pe recile-mi pleoape.

S-o lăsați așa deschisă,
Ca băiatul meu ori fata
Să citească mai departe
Ce n-a reușit nici tata.

As flowers at the Porch of Life
They all throng at my mind's porch,
They all crave entrance to the world,
They all seek light of language torch.

Who dare then adjudge my life,
My heart's many a high desire?
Who dare cast a glacial eye
Upon my soul's burning fire?

Neither for glory nor for fame
Consumes to move heaven and earth
Scotching my brain for immortal lay
In torments of a t r u e word birth.

Critics clan, ye, barren flowers
Fruitless are you in your lays.
Tis not a task of strain to rhyme
In empty words of wit that strays.

MOTHER'S ICON

Thou walk in chastity and grace
So lightly, that the seeds of air
Could bear thee to ether space
To overtake thy soul's prayer.

Thy eyes in trepid owe inquire,
Yet, blissfully happy thou art.
To the stars thy mind doth spire -
Humble grass rejoices thy heart.

AVOWAL

To the Poet-Sire Mihai Eminescu

Let me avow that at my death
Over his Book shall fade my eyes
Whether'n the shroud of midnight,
Or in the mist of the sunrise

I shall have reached, by then, perchance
Well - nigh the middle - but I plead:
Shut not the Book, turn not a leaf
As you shall close my cold eyelid.

You leave it open that my son
Or daughter may challenge my quest
And to their offspring cherish
Our Poet-Sire prophetic behest.

Iar de n-au s-auză dâșii
Al străvechii slove bucium,
Așezați-mi-o ca pernă
Cu toți codrii ei in zbucium

If trumpet of ancestral word
Be wasted on them – a pillow
Chest the Book for my head to rest
On its whirl of woods and billow